

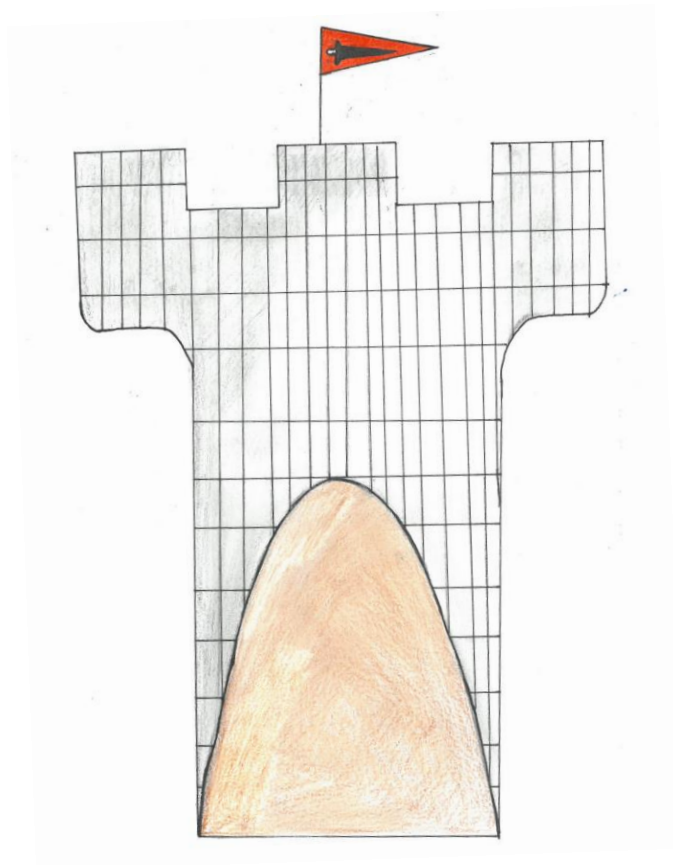

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA LESCE

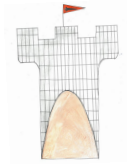
O KRESI SE DAN OBESI

ALI

DAN S PEGAMOM IN LAMBERGARJEM

Lesce, januar 2018

Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce
Begunjska cesta 7
4248 Lesce

32. festival Turizmu pomaga lastna glava
Kultura in turizem

Avtorji raziskovalne naloge in turistične stojnice:

**Taša Mihelčič, Aneja Justin, Ema Dedić, Urška Erman, Pia Jereb, Anamarija Bagi,
Jerca Humar, Živa Zidar**

Mentorice:

Alenka ZUPAN, prof. slov. jezika in knjiž. ter dipl. bibl.
Barbara BAJŽELJ, prof. bio. ter slov. jezika in knjiž.
Petra ŠMIT, prof. ang. in ped.

Lektorici:

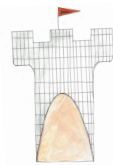
Alenka ZUPAN, prof. slov. jezika in knjiž. ter dipl. bibl.
Barbara BAJŽELJ, prof. bio. ter slov. jezika in knjiž.

Računalniško oblikovanje:

Barbara BAJŽELJ, prof. bio. ter slov. jezika in knjiž.

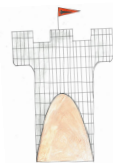
Zahvaljujemo se vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri izdelavi naloge.

Lesce, januar 2018

KAZALO

POVZETEK	4
1. NAMESTO UVODA	5
2. KAKO DO IZBRANE TEME?.....	6
2.1. METODE RAZISKOVANJA IN OPREDELITEV TEME	6
2.2. REZULTATI ANKETE	9
3. PREDSTAVITEV OBMOČJA IN LITERARNO ZGODOVINSKO OZADJE.....	13
3.1. BEGUNJE NA GORENJSKEM	13
3.2. DOLINA DRAGA.....	14
3.3. GRAD KAMEN	15
3.4. HUDIČEV GRADIČ.....	15
3.5. PEGAM IN LAMBERGAR.....	16
4. NAŠA IDEJA IN OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	17
4.1. O KRESI SE DAN OBESI ALI DAN S PEGAMOM IN LAMBERGARJEM.....	17
4.2. PROGRAM DNEVA S PEGAMOM IN LAMBERGARJEM.....	18
4.3. PROGRAM KULTURNEGA DNE NA GRADU	19
4.3.1. Opis programa.....	19
4.3.2. Delavnice	20
4.4. CILJNE SKUPINE	23
4.5. SPOMINKI.....	23
5. DELITEV DELA	23
6. OGLAŠEVANJE IN TRŽENJE	24
7. FINANČNA SREDSTVA.....	24
8. ZAKLJUČEK.....	26
9. LITERATURA IN VIRI	27
10. PRILOGE	27
Priloga 1: Anketa.....	28
Priloga 2: Recept za ajdove palačinke z gobami.....	29
Priloga 3: Predstavitve na turistični tržnici	30
Priloga 4: Skupna izjava šole	31

POVZETEK

Vsako leto je začetek najtežji. Vsako leto se nam dozdeva, da bo delo lahko. Vsako leto temo izberemo težko. In vsako leto nas delo kar "posrka".

Po pogovoru s predstavnikom Turističnega društva Begunje in vabilu društva, naj se jim priključimo pri dopolnitvi njihove že obstoječe prireditve, smo se strinjali. Odločili smo se, da bomo njihovo, sicer zanimivo kulturno prireditev, dopolnili z različnimi srednjeveškimi igrami in delavnicami. V ta namen smo sestavili in izvedli anketo o poznavanju gradu Kamen. Na podlagi rezultatov, ki smo jih podrobneje predstavili v nalogi, lahko potrdimo, zakaj smo si izbrali to temo. Ta premalo poznan biser smo želeli približati čim širšemu krogu obiskovalcev.

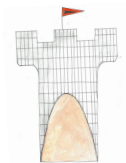
Sledilo je raziskovanje: obisk Gradu Kamen, fotografiranje, brskanje po knjižnih in spletnih virih, oblikovanje logotipa ter določitev različnih delavnic.

Prireditve O kresi se dan obesi smo dopolnili z delavnicami. V eni si bodo obiskovalci lahko izdelali svoj katapult, v drugi se bodo učili plesati srednjeveški ples, manjši otroci si bodo lahko izdelali svoj meč, obiskovalci različnih starosti bodo lahko metali podkvice, sodelovali bodo lahko v literarni in likovni delavnici ...

Tako smo oblikovali privlačno popoldne in večer na gradu Kamen.

V nalogi smo podrobno predstavili potek delavnic, trženje in oglaševanje prireditve, delitev dela ter pregledno opredelili finančni načrt. Pri izdelavi naloge smo si pomagali z razpoložljivo literaturo, pomemben vir pa so bili tudi naši sošolci, občani in predstavniki turističnega društva.

KLJUČNE BESEDE: Grad Kamen, srednjeveške delavnice, Draga, kulturni dan na Gradu Kamen, Pegam in Lambergar, Hudičev gradič, srednjeveški »selfie«.

1. NAMESTO UVODA

KAJ?

priprava in organizacija
srednjeveških delavnic na
prireditvi O kresi se dan obesi

ZA KOGA?

- domačine
- okoliške prebivalce
- “staro in mlado”
- turiste

KDO?

učenci turističnega in novinarskega krožka

ZAKAJ?

- ❖ prispevek k ohranjanju naše kulturne dediščine
- ❖ doprinos k razvoju lokalnega turizma
- ❖ preprečimo propad in pozabo starega kamnitega "veljaka"

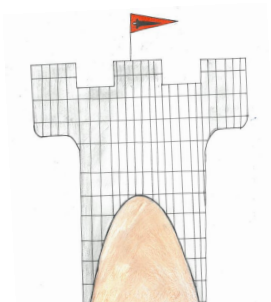
NAŠ PROIZVOD

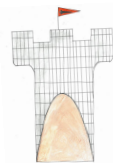
- ❖ srednjeveški dan na Gradu Kamen z delavnicami

REKLAMA IN TRŽENJE

- spletni portal "Facebook"
- objava na spletnih straneh šole, občine, turističnih društev
- predstavitev na lokalnem radiu
- objava članka v lokalnem časopisu
- delitev zloženk javnim ustanovam, turističnim agencijam, hotelom ...
- izdelava letakov

NAŠ ZAŠČITNI ZNAK

2. KAKO DO IZBRANE TEME?

Učiteljice so nam predstavile letošnjo temo festivala. Čeprav smo veliko razmišljale o možnem turističnem proizvodu, smo se za navdih in pomoč obrnile na mentorice. Svetovale so nam, naj se pogovorimo s predstavnikom Turističnega društva Begunje. V pogovoru z njim smo dobile idejo in oblikovale osnovo našega proizvoda.

Gradovi nas že od nekdaj privlačijo. Kakšno je bilo življenje pol tisočletja nazaj, si lahko le zamislimo. Zato smo se odločili, da raziščemo nam najbližje gradove. Ker ima naša šola podružnico v Begunjah in kar nekaj otrok nadaljuje šolanje na predmetni stopnji v Lescah, smo se odločili, da raziščemo in predstavimo begunjski Grad Kamen in njegovo bližnjo okolico ter zgodovino.

Kakšno je bilo življenje naših vrstnikov v tistem času? S čim so si krajšali čas? Ali obstajajo kakšne legende o gradu in njegovih lastnikih? Ker pri slovenščini obravnavamo pripovedko o Pegamu in Lambergarju, nas je zanimalo, kaj je v pripovedki resnično in kaj izmišljeno.

O preteklosti gradu Kamen zagotovo premalo vemo, zato bi radi vzbudili zanimanje za preteklost. Spoznavanje ostankov gradu lahko zagotovo odkrije kakšno zamolčano zgodbo in odpira možnosti za ustvarjanje lastnih zgodb, da naša domišljija dobi prosto pot.

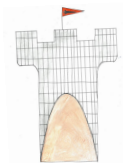
Nenazadnje pa je grad s svojo mogočno zgradbo in čudovito lego zanimiva iztočnica za turiste in izletnike, ki svojo planinsko pot končajo v Dragi. Ker se nam je zdelo, da se na gradu premalo dogaja, smo želeli popestriti obstoječe turistično in kulturno dogajanje z lastnimi predlogi in idejami.

2.1. METODE RAZISKOVANJA IN OPREDELITEV TEME

Najprej smo ob možganski nevihti razmišljale o možnih aktivnostih in časovni razporeditvi dela. Ko smo se odločili, kaj bo naš produkt, smo se razdelile v pare in tako po sklopih opravljale različne naloge. Pri izdelavi naloge smo uporabili različne metode dela in raziskovanja, kot so zbiranje in preučevanje razpoložljive literature, pri tem pa smo si veliko pomagale tudi z internetom. S pomočjo mentoric smo opravile finančno analizo stroškov, razmišljale o trženju in oglaševanju.

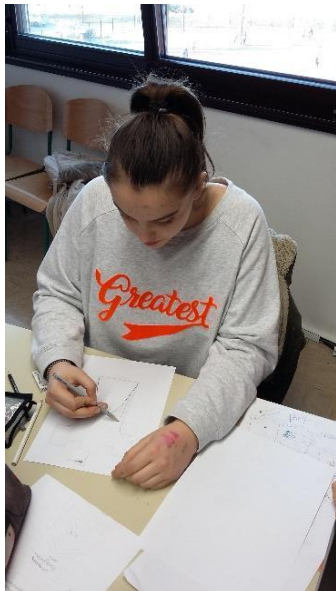

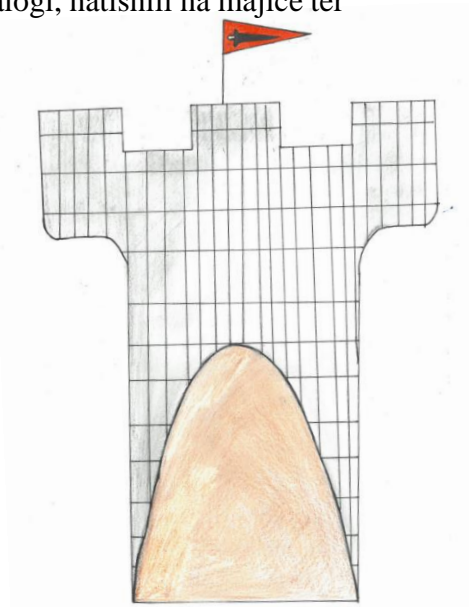

- **Risanje**

Oblikovali smo naš logo in risbe, ki jih bomo uporabili v seminarski nalogi, natisnili na majice ter uporabili pri izvedbi delavnic.

Taša barva naš logo.

Naš zaščitni znak.

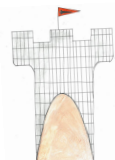
- **Mediji (načrtovanje trženja izdelka)**

Oblikovali smo načrt, s katerim smo si pomagali pri trženju izdelka. Sestavili smo anketni vprašalnik, ki smo ga izvedli med našimi prijatelji in sorodniki. Dobljene rezultate smo tudi grafično predstavili. Naredili smo zloženke in plakate, ki jih bomo uporabili na tržnici v Mercatorju. Pred izvedbo tržnice bomo obvestili tudi medije.

Anamarija, Urška in Živa pri delu.

- **»Logistika«: načrtovanje programa**

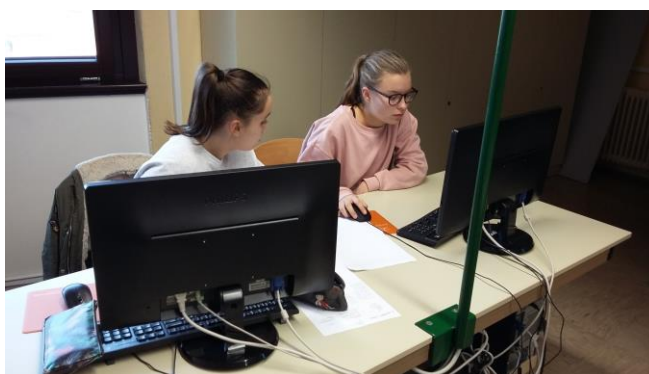
Izdelali smo natančen program izvedbe prireditve – časovni potek ter delitev del.

- **Novinarska delavnica**

S predstavnikom Turističnega društva Begunje smo se pogovarjali o že obstoječih dejavnostih na gradu. Gospod Peter Kolman nam je predstavil tradicionalno lokalno kulturno prireditev **O Kresi se dan obesi**, ki jo pripravijo vsako leto 23. junija na najdaljši dan v letu.

V pogovoru z njim smo dobili idejo, da se priključimo njihovem vsakoletnemu dogodku.

Z vnaprej pripravljeno anketo smo raziskali poznavanje Gradu Kamen in okolice ter z njim povezane legende.

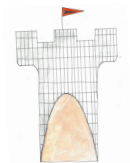

Taša in Pia v akciji.

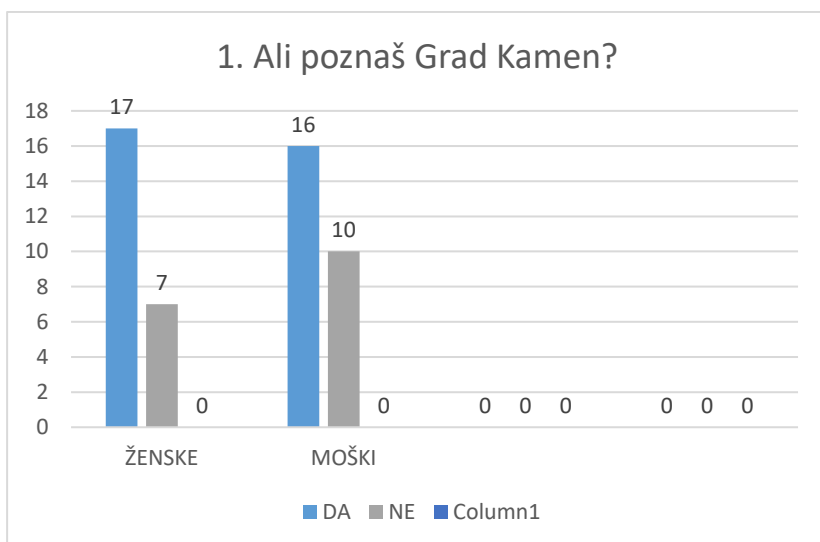
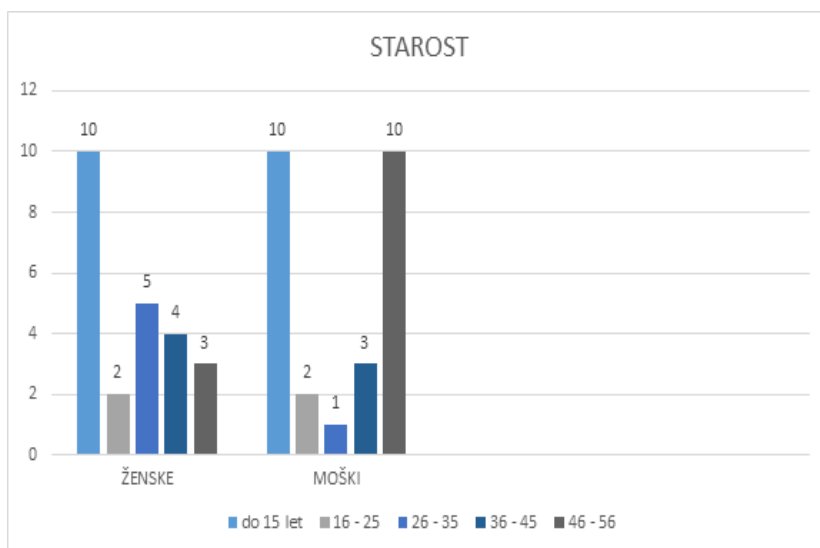
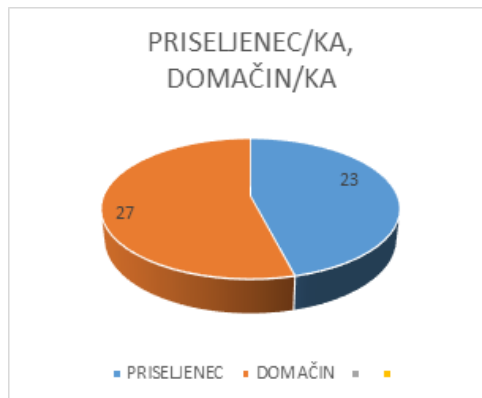
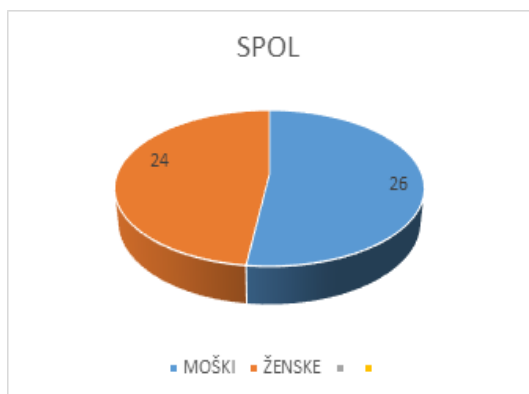
2.2. REZULTATI ANKETE

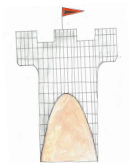
Anketirali smo različno stare prebivalce okoliških krajev – sorodnike, sošolce, sosede, naključno izbrane. Želeli smo izvedeti, koliko poznajo Grad Kamen in Hudičev gradič, če vedo, kje se nahaja, in če poznajo kakšno legendo, povezano s njim. Anketa je zajemala štirideset anketirancev, od tega 24 žensk in 26 moških. Starost anketiranih žensk je bila med 5 in 50 let, moških pa med 13 in 56 let. Od tega je bilo med ženskami 10 priseljencev in 14 domačink, med moškimi pa enako število priseljencev in domačinov.

Z obdelavo ankete smo dobili rezultate, predstavljene v spodnjih prikazih.

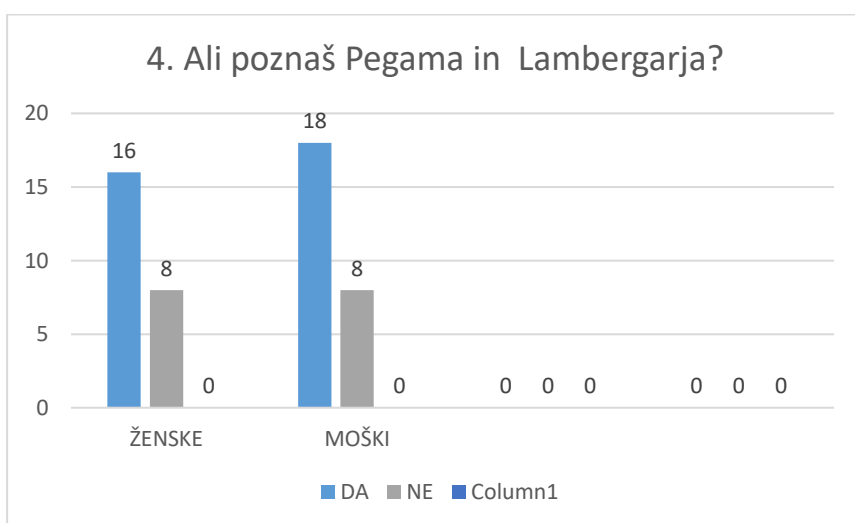
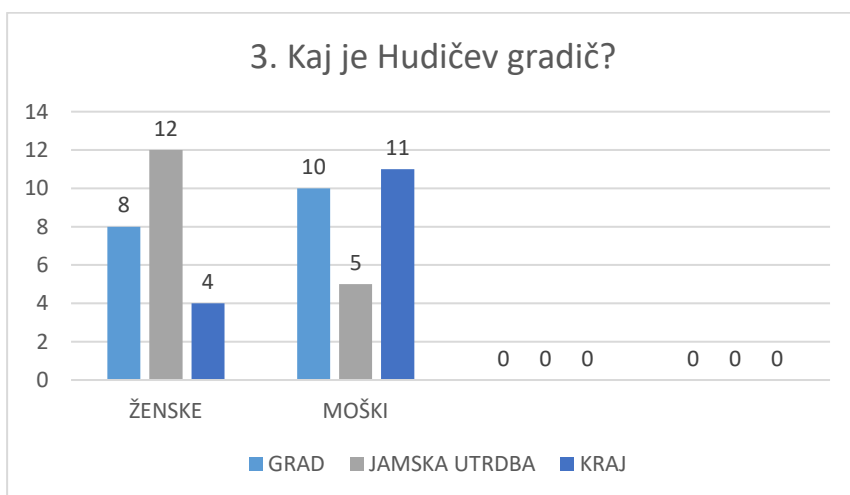
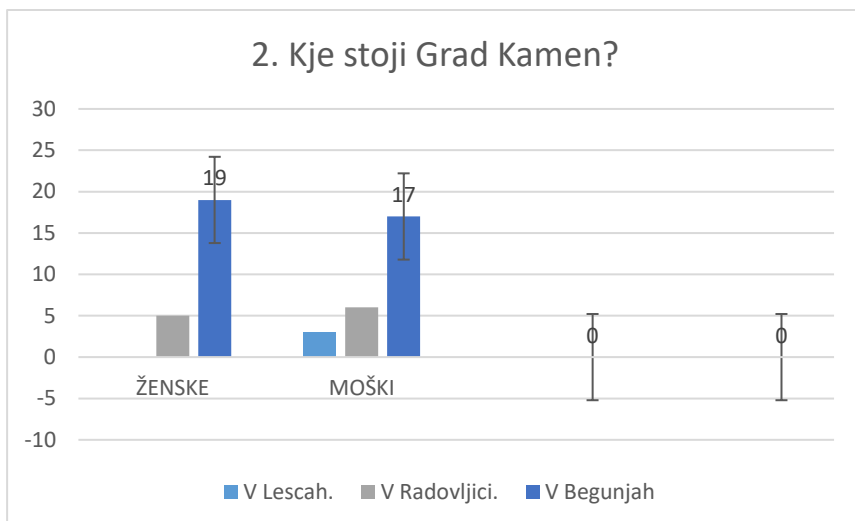

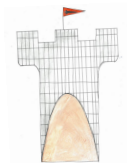
DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

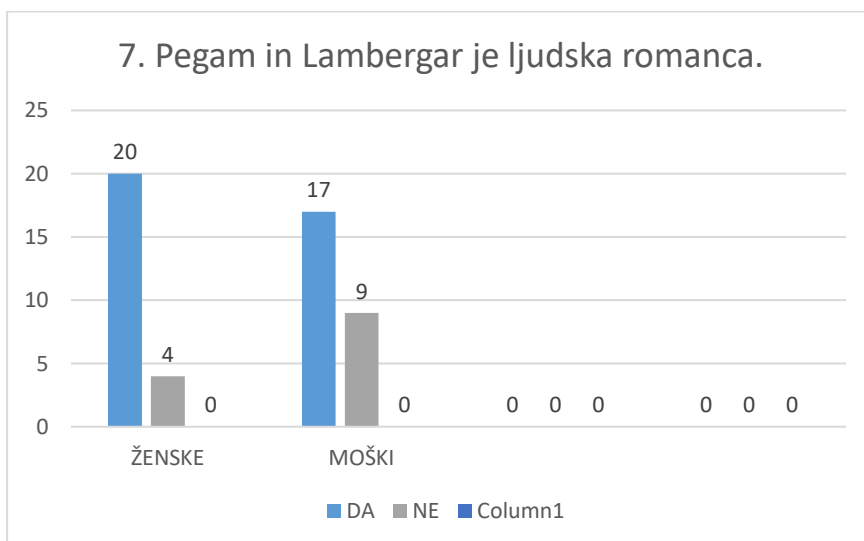
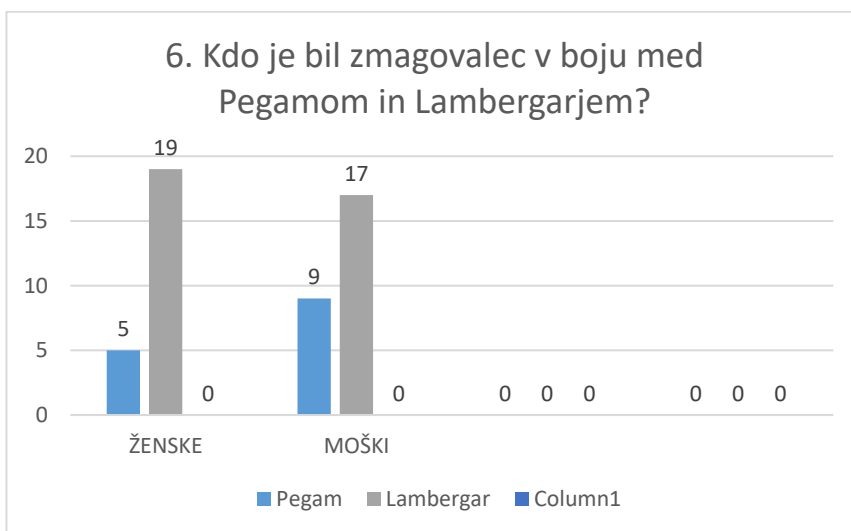
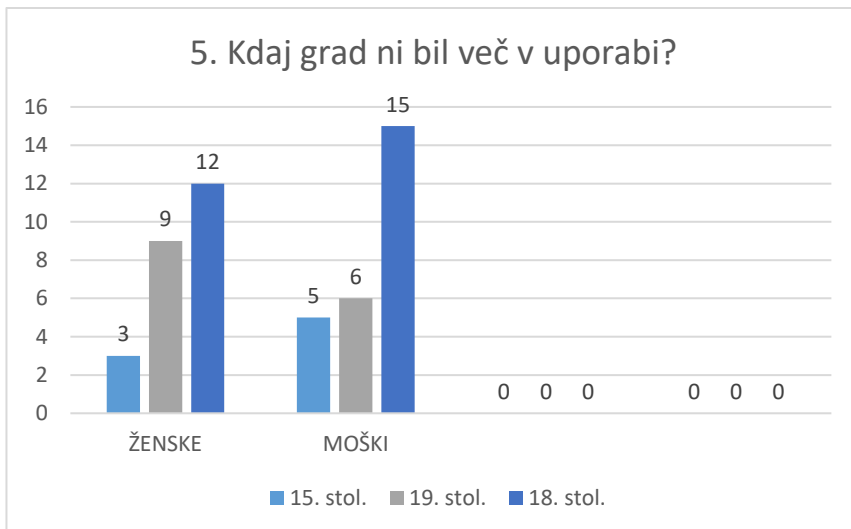

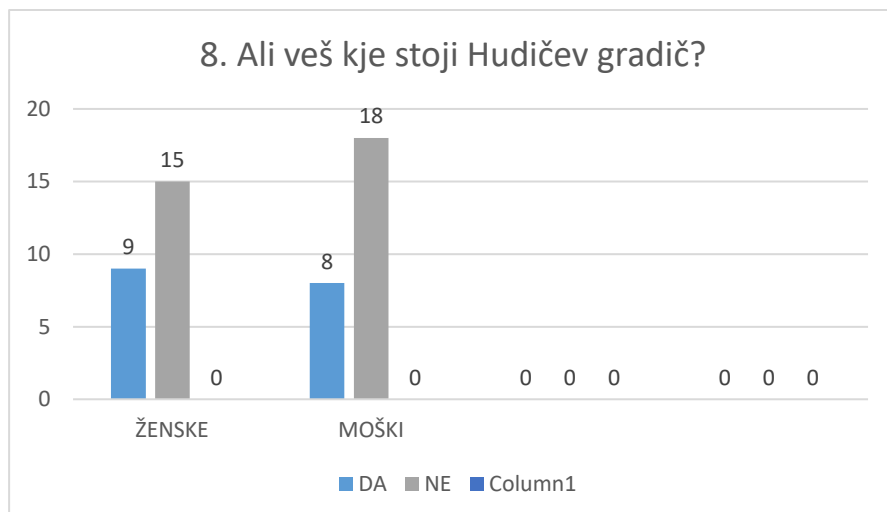
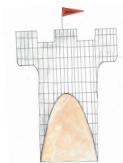
DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

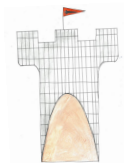

3. PREDSTAVITEV OBMOČJA IN LITERARNO ZGODOVINSKO OZADJE

3.1. BEGUNJE NA GORENJSKEM

Begunje na Gorenjskem so vas v občini Radovljica. Ležijo na vršaju pod dolino Drage in stičišču Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank. Vas je bila omenjena že v 11. stoletju. Iz tedanjega časa izvirajo tudi razvaline nekdanjega Hudičevega gradiča. V bližini naselja je arheološko najdišče votlina Zijalka. V Begunjah je bilo središče gorenjske posesti Ortenburžanov, ki so v 12. stoletju zgradili Grad Kamen. Poleg zgodovinskih znamenitosti so tu še naravne lepote, kot sta slapova Blatnica in Luknja, izhodišče za planinarjenje na okoliške gore (vzpetina s cerkvico sv. Petra), razgled na Deželo ... V času turških vpadov je bila cerkvica sv. Petra signalna postojanka. Župnijska cerkev sv. Urha pa se prvič omenja leta 1403. Tam je tudi tovarna ELAN s priznano blagovno znamko. Iz tega kraja izhaja tudi svetovno znani ansambel bratov Avsenik.

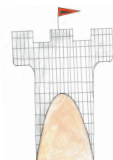
Begunje

3.2. DOLINA DRAGA

Draga je ozka dolina s strmimi pobočji, ki se razprostira severovzhodno od naselja Begunje na Gorenjskem. Dolina se prične pri Gradu Kamen in se nadaljuje okoli 1,5 km daleč ob potoku Begunjščica. Ob vhodu v dolino so nemški policisti leta 1942 ustrelili 179 talcev, ki so jih pripeljali iz begunjskih zaporov. 161 jih je tam pokopanih. Grobišče je od leta 1953 urejeno kot spominski park. Tragični dogodek omenja ponarodela Avsenikova pesem *Tam, kjer murke cveto*. Ribniki v dolini Drage so skupina sedmih umetnih ribnikov s skupno površino 9 ha v bližini naselja Draga pri Igu. Ležijo v dolini, ki jo je v smeri jug-sever izdolbel potok Draščica, ki ribnike tudi napaja. Ribnike naj bi izkopal v 18. stoletju, verjetno zaradi pridobivanja gline za bližnjo opekarno ali za gojenje rib. Ob ribnikih vodi krožna gozdna učna pot z izhodiščem pri lovskem domu na bregu Srednjega ribnika.

Dolina Draga.

3.3. GRAD KAMEN

Grad Kamen so danes mogočne razvaline na tesnem grebenu, ki zapira dolino Drage pri vasi Begunje na Gorenjskem. Grad Kamen je bil prvič omenjen v 12. stoletju (leta 1185). Takrat je bil v lasti gospodov s Kamna (Diepold in Theobald von Stein). Leta 1418 je prešel v last celjskih grofov. Valvasor poroča, da se je tu leta 1428 pri padcu s konja ubil Herman III., sin Hermana II. Celjskega. Tako ga je leta 1442 kupil Hans II. Sepacher, ki ga je nasledil sin Wolfgang. Po njihovem izumrtju od leta 1456 je prešel v posest Habsburžanov. Kasneje je grad še nekajkrat zamenjal lastnike. Med njimi je bil tudi znameniti vitez Gašper Lambergar, zmagovalec v 85 turnirjih, ki ga opeva ljudska pesem o Pegamu in Lambergarju. Zmagal je na številnih viteških turnirjih in se pomeril s samim cesarjem Maksimiljanom I. ter ga premagal. Pripoved o tem, kako je premagal troglavega velikana Pegama, ki je prav temu območju zadal mnogo gorja in škode, pa je dobila svojo upodobitev tudi v likovni umetnosti panjskih končnic. Grad je začel propadati, ko so ga v prvi polovici 18. stoletja lastniki opustili.

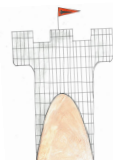

Grad Kamen

3.4. HUDIČEV GRADIČ

Hudičev oz. Škratov gradič je obzidana, 45 metrov dolga kraška jama v ostenju Gač. Jamska utrdba iz 12. stoletja je verjetno služila kot opazovalnica, morda pa tudi kot občasno zatočišče. Utrdba je

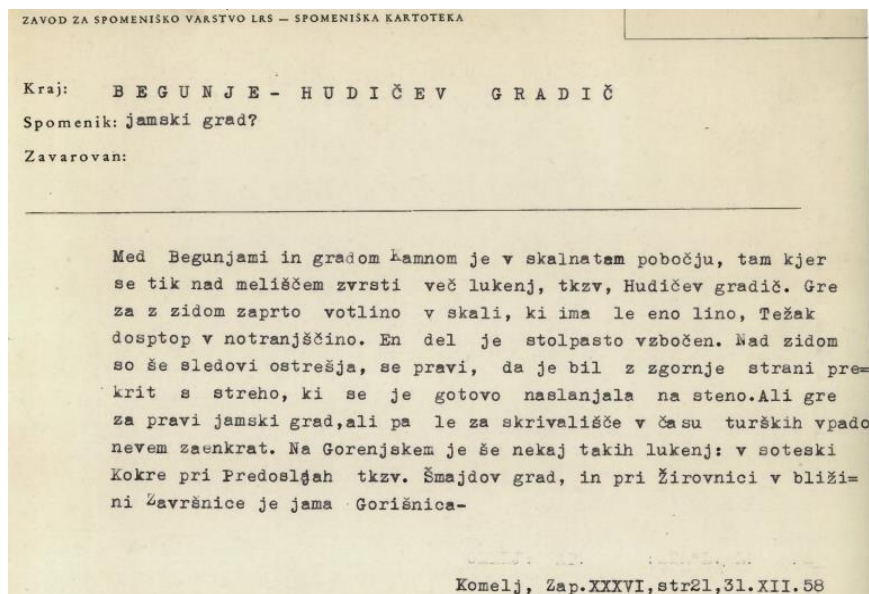

DAN S PEGAMOM IN LAMBERGARJEM

brez vrat in tako rekoč nedostopna, kar je prispevalo k nenavadnemu imenu Hudičev gradič. Ime izvira iz ljudskega verovanja, da so v skalni gradič z zvižajo zazidali hudobca, ki ni dovolil zidave Gradu Kamen. Obisk notranjosti Hudičevega gradiča ni dovoljen.

Po ljudski pripovedi je bil tukaj podzemni vhod v Lambergarjev Grad Kamen, ki je okoli 300 m vzhodno na vhodu v dolino Drage.

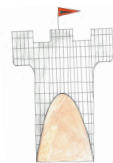

3.5. PEGAM IN LAMBERGAR

Pegam in Lambergar je slovenska ljudska romanca, ki opeva boj med Čehom Janom Vitovcem in Slovencem Krištofom Lambergarjem.

VSEBINA

Pegam sprašuje cesarja, če ima pod seboj koga, ki bi se spopadel z njim, in cesar mu odgovori, da ga ima, in sicer Lambergarja iz bele Ljubljane. Cesar je temu hitro poslal pismo. Ko ga je Lambergar dobil, se je zjokal, saj se je večjega in močnejšega Pegama bal. Mati, ki je sedela za pečjo, mu je rekla, naj se nikar ne boji, saj bo zanj molila. Dala mu je ta nasvet: ko bo prispel na Dunaj, naj pozove Pegama v boj. Ko bosta prvič zajezdila, se bosta samo »kušnila«, v drugo si bosta mezince odgriznila, v tretje pa si bosta glave sekala. Pegam bo imel tri glave, on pa naj odseka srednjo. Lambergar je tako storil in zgodilo se je, kot mu je rekla mati. Pegam je bil premagan, cesar zadovoljen in Lambergar srečen.

ZGODOVINSKO OZADJE

V 15. stoletju se je vnel boj za zapuščino celjskih grofov. Jan Vitovec (ki ga v pesmi predstavlja Pegam) je poveljeval vojski ter napadel cesarja Friderika IV., glavnega dediča poknežene grofije celjske. Razdejal je deželo Kranjsko in požgal veliko gradov. Cesar Friderik je na pomoč poklical neustrašnega Lambergarja in s Pegamom sta se spopadla na Dunaju. Zmago je slavil Lambergar. V tej različici pesmi Pegam umre, v resnici pa ni in je le poražen odšel z Dunaja. Zmagovalci so se mu maščevali tudi tako, da so ga predstavljali kot pošast s tremi glavami, ki čaka pod zemljo.

Njun boj so v 19. stoletju velikokrat upodabljali na panjskih končnicah.

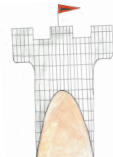
4. NAŠA IDEJA IN OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

4.1. O KRESI SE DAN OBESI ALI DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

Miti in legende o neustrašnem troglavem Pegamu, o Hudičevem gradiču in o tem, da na kresno noč, če imaš srečo, slišiš živali govoriti, nas je pritegnilo k razmišljanju.

Po pogovoru s Petrom Kolmanom, predstavnikom Turističnega društva Begunje, smo izvedeli tudi, da kresna noč, polna skrivnosti in magičnih obredov, zaživi v objemu ruševin Gradu Kamen v Begunjah. Ob opazovanju gorečega kresa in senc, ki se zarisujejo na staro zidovje, vsako leto oživijo grajske legende in pravljice o čarovnicah.

Praznovanje kresne noči izvira iz poganskih časov, ko so najdaljši dan in najkrajšo noč v letu praznovali kot enega največjih praznikov v čast sonca in ognja. S krščanstvom je 24. junij postal posvečen sv. Janezu Krstniku.

Naš proizvod je prispevek prireditvi O kresi se dan obesi pod okriljem Turističnega društva Begunje.

O kresi se dan obesi pod okriljem TD Begunje.

Poskrbeli bomo za izvedbo različnih delavnic in iger, ki jih bomo predstavili v nadaljevanju naloge. S svojimi idejami bomo dopolnili njihov program ter ga poskušali napraviti še bolj zanimivega in privlačnega za širši krog ljudi.

4.2. PROGRAM DNEVA S PEGAMOM IN LAMBERGARJEM

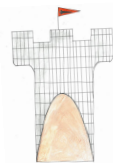
Praznovanje v okviru Turističnega društva Begunje se prične 23. junija popoldan z dejavnostmi za otroke. Prikazi obrti, običajev in kulinarike, glasba in kulturni program so uvod v prižiganje velikega kresa, ki zagori ob mraku. Čar kresne noči privabi številne domačine in druge obiskovalce. Grad Kamen, večino dni v letu odet v svoj mir in tišino, takrat ponovno postane središče veselega dogajanja.

Program dopolnjujemo z našo idejo turističnega proizvoda. To so, v nadaljevanju naloge našete in predstavljene, različne delavnice in igre.

Na gradu Kamen bodo obiskovalci lahko:

- izdelali svoj meč in se mečevali,
- izdelali svoj katapult,
- metali podkvice,
- napravili svoj srednjeveški »selfie«,
- se slikali kot vitez ali srednjeveška gospa z grajskim ozadjem,
- spoznali različico slovenske ljudske pesmi Pegam in Lambergar,
- literarno in likovno ustvarjali,
- se naučili srednjeveškega plesa,

DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

- poskusili ajdove palačinke z gobami,
- prisluhnili koncertu,
- spoznali zgodovino gradu Kamen,
- seznanili se s starimi srednjeveškimi običaji in tedanjim življenjem,
- preživeli prijetno poletno popoldne in večer sredi še neokrnjene narave.

4.3. PROGRAM KULTURNEGA DNE NA GRADU

Delavnice se začnejo popoldan. Obstoječi prireditvi se priključimo s svojimi delavnicami: metanje podkvic, plesna delavnica, izdelava katapulta, peka ajdovih palačink z gobami, izdelava meča, kotichek za »selfije«, grajska kulisa za slikanje.

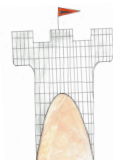
PROGRAM:

- 16:00** sprejem obiskovalcev po starem slovenskem običaju – učenci šole in lokalni prostovoljci so oblečeni v srednjeveška oblačila in majice s prepoznavnim logom
- 16:30** možnost vodenega ogleda po Gradu Kamen do Hudičevega gradiča (mi in predstavnik turističnega društva)
- 16:15–16:45** okrepčilo na srednjeveški stojnici z ajdovimi palačinkami z gobami
- 16:00–20:00** potek različnih delavnic
- 20:00** kulturni program TD Begunje (srednjeveška igra, koncert pevskega zbora, pihalni orkester, žonglerska in ognjena skupina Čupakabra ...)

Za pestro kulinarčno ponudbo poskrbijo okoliški gostinci, da zadovoljijo tudi bolj zahtevne želodčke (Gostišče Draga, Gostilna Pr Tavčar, Gostilna-restavracija Avsenik, Restavracija Lambergh).

4.3.1. Opis programa

Tako oblikovan program zahteva in pričakuje zelo veliko obiskovalcev. Potrebujemo večje parkirišče (nasproti pokopališča talcev), ki sprejme vsaj 3 avtobuse in veliko osebnih avtomobilov, okoliški prebivalci pa bi seveda prišli peš. Trenutni lastnik gradu je občina, parkirišče pa je javno. Turistično društvo soglaša, da trenutno manjše skupine osnovnošolcev oz. šolski avtobusi parkirajo brezplačno.

DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

Seveda se še kako zavedamo, da turizem ustvarjamo ljudje s svojim odnosom, sprejemom. Ker pričakujemo različne starostne skupine, bi naše goste pričakali učenci šole ter seveda prostovoljci, člani različnih krajevnih društev. Obiskovalce bi sprejeli prisrčno, v stari slovenščini, napravljeni v srednjeveška oblačila in majice z našim logom. Po želji pa bi jih lokalni vodnik in učenci šole popeljali po gradu.

Sam grad je odročnejšim krajem dokaj neznan, zato bi že v Begunjah postavili smerokaze in table, ki bi usmerjale potencialne obiskovalce.

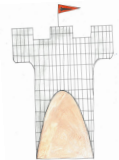
Puščica, ki obiskovalca vodi do prireditvenega prostora.

4.3.2. Delavnice

IZDELAVA KATAPULTA

Na eni izmed naših srednjeveških delavnic si obiskovalci lahko izdelajo lasten katapult. Iz sladolednih palčk, žlice in elastik si lahko vsak izdelata model srednjeveškega orožja. Za konec pa bi se pomerili še v streljanju radirk.

PLESNA DELAVNICA

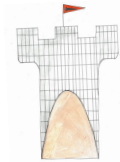
Skupaj bi se naučili in zaplesali preprost srednjeveški ples Brandle des Chevaux. Bil je zelo popularen med preprostimi ljudmi. Ob srednjeveški glasbi bi se nedvomno zelo zabavali.

KUHARSKA DELAVNICA

Pri izbirnem predmetu sodobna priprava hrane učenci pripravimo maso za ajdove palačinke in polnilo. Recept je priloga nalogi.

MEČEVANJE

Obiskovalci se bodo poskusili v mečevanju. Meče bomo izdelovali sami, po dogovoru z učiteljema tehničnega pouka. Manjši otroci si bodo svoj meč s pomočjo vnaprej pripravljene šablone lahko izdelali sami tudi iz kartona.

METANJE PODKVIC

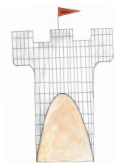
V naši okolici je veliko konjev, šol jahanja in podobno, kjer bomo dobili odslužene podkvice. Hišnik nam bo izdelal podstavke s palico, na katero bomo metali podkvice.

PEGAM IN LAMBERGAR – UMETNIŠKO USTVARJANJE

Udeleženci najprej poslušajo pesem o Pegamu in Lambergarju. V delavnici za umetniško izražanje bi dali možnost za ustvarjanje panjskih končnic s Pegamom in Lambergarjem, barvanje pobarvank za najmlajše, literarni natečaj srednjeveška romanca, domišljjski intervju s Pegamom in Lambergarjem.

4.4. CILJNE SKUPINE

S tako pestrim programom želimo privabiti starostno čim širši krog udeležencev.

4.5. SPOMINKI

Izdelki z delavnic – katapult, panjske končnice, meč. Obiskovalci si ob uspešnem zaključku delavnice ali igre lahko pridobijo drobno darilce.

5. DELITEV DELA

TURISTIČNI KROŽEK: Oblikuje reklamo, sodeluje pri organizaciji in izvedbi srednjeveškega dne, sodeluje s turističnim društvom.

NOVINARSKI KROŽEK: Poskrbi za pripravo radijske oddaje, zapis časopisnega članka, oblikovanje letakov ...

LIKOVNI KROŽEK: Rišejo naš zaščitni znak in pomagajo pri oblikovanju naloge ter turistične stojnice.

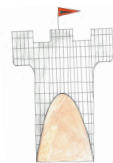
ČEBELARSKI KROŽEK: Priskrbi les za oblikovanje panskih končnic.

TURISTIČNO DRUŠTVO BEGUNJE: Priredijo in oblikujejo celotno izvedbo srednjeveškega dne. Sodeluje ter se dogovarja s turističnimi agencijami. Priskrbi ozvočenje in glasbo za izvedbo plesne delavnice ter prispeva pripomočke pri vseh delavnicah. Pomaga pri kritju stroškov, povezanih s pripravo in organizacijo srednjeveškega dne.

TURISTIČNO DRUŠTVO LESCE: Krije stroške izdelave majic ter stroške, nastale pri izvedbi stojnice.

UČENCI IZBIRNEGA PREDMETA SODOBNA PRIPRAVA HRANE:

Idejno so zasnovali kulinarični zalogaj, ki ga bomo lahko ponudili obiskovalcem. Vnaprej bodo pripravili testo za palačinke in gobov nadev. Na samem prireditvenem prostoru bodo jed ponudili obiskovalcem.

HIŠNIK: Hišnik izdelava podstavke s palico, na katero bomo metalni podkvice. Pomaga pri tehnični izvedbi stojnice.

LOKALNA GOSTIŠČA: Nudijo dodatno kulinarčno ponudbo s starimi jedmi, pripravljenimi na sodoben način.

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA LESCE: Podpira projekt ter moralno spodbuja izvajalce programa.

6. OGLAŠEVANJE IN TRŽENJE

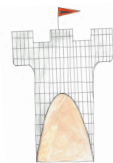
Predlogi za razvoj našega turističnega proizvoda so zapisani, sedaj jih je treba le še približati ljudem. Kako doseči, da bi ljudje slišali za nas, prišli k nam in seveda pri nas zapravili čim več denarja. Predlagamo več načinov:

- z zloženko O kresi se dan obesi ali Dan s Pegamom in Lambergarjem, ki bi jo razdelili na pošti, v šoli,
- zloženke v več jezikih ponudili blejskim turističnim agencijam ter različnim hotelom,
- z reklamo na spletni strani šole,
- z reklamo na spletni strani občine Radovljica,
- s plakati in z vabili,
- z radijskim oglasom na radiu Triglav,
- z objavo v občinskem glasilu Deželne novice,
- z objavo na facebooku,
- naročili si bomo majice z našim logom, prav tako bomo izdelali tudi zastavice.

7. FINANČNA SREDSTVA

Prireditelj bo organiziral in prijavil Turistično društvo Begunje, ki jo podpira tudi Krajevna skupnost Begunje. Vse uporabljane površine so v občinski lasti, zato jih Turistično društvo Begunje lahko uporabi brezplačno.

Za delavnice, ki jih pripravljamo člani turističnega in novinarskega krožka OŠ F. Finžgarja Lesce, bodo udeleženci prispevali 3 evre. S tem prispevkom se bodo lahko udeležili katerekoli delavnice, mi pa bi na 100 udeležencev pridobili 300 evrov, ki bi jih uporabili za stroške, nastale pri uporabi

DAN S PEGAMOM IN LABERGARJEM

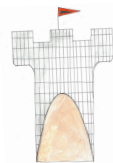
materiala. Delavnice bomo vodili učenci OŠ F. S. Finžgarja Lesce ter krajevni prostovoljci, ki so hkrati člani različnih krajevnih društev.

Finančna sredstva za plastenke vode bo prispevalo turistično društvo Begunje, za majice naših prostovoljcev pa Turistično društvo Lesce. Ravno tako pa bo stroške sestavin za pripravo ajdovih palačink krilo Turistično društvo Begunje.

Odhodki, vezani na material in pripomočke, ki jih bomo potrebovali pri izvedbi delavnic na prireditvi O kresi se dan obesi ali Dan s Pegamom in Lambergarjem so prikazani v spodnji tabeli. Stroške delavnic smo izračunali za 100 udeležencev. Poleg prilagamo še stroške, povezane z izdelavo stojnice. Za izvedbo delavnic zadoščajo majhne količine materiala, saj ga lahko hkrati in večkrat uporabi več udeležencev.

lesene žlice	10 kom	5 €
sladoledne palčke	10 kom	2 €
elastika	1 pakiranje	2 €
radirke	5	5 €
sestavine za izdelavo palačink	/	40 €
majice in tisk le-teh	15 kom	120 €
material za izdelavo stojnice	/	30 €
voda za udeležence delavnic	100 kom	100 €

Odslužene podkvice za izvedbo delavnic si bomo poskušali brezplačno pridobiti pri okoliških konjarjih, odpadni les, potreben za izdelavo mečev, pa pri znanem mizarju, prav tako nam bo slednji pomagal pri pripravi smernih tabel. Srednjeveška oblačila si bomo izposodili v Gledališču Tone Čufar Jesenice.

Zavedamo se, da naš produkt zahteva kar nekaj začetnih finančnih sredstev. Lokalno turistično društvo nam že vrsto let pomaga pri kritju stroškov za majice, pri nakupu materiala in podobno. Podobno bo tudi letos, seveda pa smo letos tudi v dogovoru s Turističnim društvom Begunje. Nekaj sredstev bomo pridobili tudi sami s pripravo različnih tematskih delavnic.

8. ZAKLJUČEK

Radovljiška občina vsako leto praznuje najdaljši dan v letu v Begunjah, natančneje v Dragi, v objemu mogočnih ruševin gradu Kamen. Vsako leto 23. junija tam s prireditvijo O Kresi se dan obesi oživi sen kresne noči.

Praznovanje se prične popoldan z dejavnostmi za otroke. Prikazi obrti, običajev in kulinarike, glasba in kulturni program so uvod v prižiganje velikega kresa, ki zagori ob mraku. Čar kresne noči privabi številne domačine in druge obiskovalce. Grad Kamen, večino dni v letu odet v svoj mir in tišino, takrat ponovno postane središče veselega dogajanja.

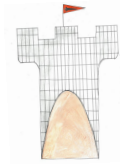
Praznovanje kresne noči izvira iz poganskih časov, ko so najdaljši dan in najkrajšo noč v letu praznovali kot enega največjih praznikov v čast sonca in ognja. S krščanstvom je 24. junij postal posvečen sv. Janezu Krstniku.

Omenjeno prireditev že vrsto let pripravlja Turistično društvo Begunje. Letos se mu pridružujemo tudi mi. Njihov program bomo dopolnili z organizacijo različnih delavnic in iger. S pestrim kulturnim program želimo pritegniti čim širši krog obiskovalcev. Pričakujemo tako otroke, mlade in seveda odrasle vseh starosti. Ker pa bomo poskrbeli za to, da bo prireditev odmevna, pričakujemo poleg domačinov tudi prebivalce okoliških krajev ter seveda tudi turiste.

Naš produkt je tako dopolnilo vsakoletnega kulturnega programa prireditve.

Izdelali bomo zloženko, ki jo bomo ponudili različnim javnim ustanovam, turističnim agencijam in hotelom. Program bomo predstavili tudi na šolski spletni strani, na spletni strani občine Radovljica ter Turističnega društva Lesce in Begunje. Predstavili se bomo tudi na lokalnem radiu ter prispevek objavili v lokalnem časopisu.

Upamo in želimo si, da bomo prispevali k ohranjanju naše kulturne dediščine ter nekaj doprinesli tudi k razvoju lokalnega turizma ter širši prepoznavnosti navedenega območja.

9. LITERATURA IN VIRI

Leški zbornik, Turistično društvo Lesce, Lesce 1999.

Jure Sinobad, Dežela: kulturnozgodovinski oris Radovljiške ravnine, Radovljica, 1999.

M. Detela, Abeceda turizma, Turistična zveza Slovenije, Ljubljana 2007.

Begunjščica – Gore in ljudje, Begunje 1995.

Ivan Stopar, Grajske stavbe v osrednji Sloveniji, Gorenjska, Ob zgornjem toku Save, Ljubljana 1996.

www.wikipedia.si

<http://www.radolca.si/o-kresi-se-dan-obesi/>

Fotografije Pia Jereb in Taša Mihelčič.

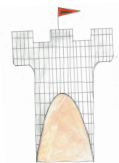
10. PRILOGE

Priloga 1: Anketni list

Priloga 2: Navodilo za izdelavo palačink

Priloga 3: Predstavitev na turistični tržnici

Priloga 4: Soglasje

Priloga 1: Anketa

SPOL: *moški / ženski*

STAROST: _____

priseljensec / domačin

1. Ali poznaš Grad Kamen?

DA _____ NE

2. Kje stoji Grad Kamen?

V LESCAH / _____ V RADOVLJICI _____ / V BEGUNJAH

3. Kaj je Hudičev gradič?

GRAD / JAMSKA UTRDBA / KRAJ

4. Ali poznaš Pegama in Lambergarja?

DA / NE

5. Kdaj grad ni bil več v uporabi?

V 15.STOLETJU / _____ V 19.STOLETJU / _____ V 18.STOLETJU

6. Kdo je bil zmagovalec v boju med Pegamom in Lambergarjem?

PEGAM / _____ LAMBERGAR

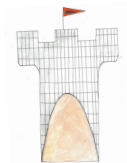
7. Pegam in Lambergar je ljudska romanca.

DA / NE

8. Ali veš kje stoji Hudičev gradič?

DA / NE

Hvala za sodelovanje.

Priloga 2: Recept za ajdove palačinke z gobami

Sestavine:

3 jajca,

¼ l ajdove moke,

¼ pšenične moke,

6 dl mleka,

sol,

malo svežih gob,

maščoba,

čebula,

peteršilj,

sol,

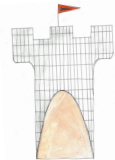
smetana.

Priprava:

Zmešaj ajdovo in pšenično moko, dodaj jajca, zalij z mlekom, naredi maso za palačinke. Testo naj počiva 20 min. V tem času na maščobi prepraži čebulo. Ko rahlo zarumeni, dodaj narezane gobe in praži, da izhlapi voda. Rahlo popraši z moko, prepraži in dolij malo vode in na koncu smetano. Speci tanke palačinke, ki jih nadevaš z gobami.

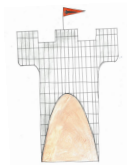

Priloga 3: Predstavitev na turistični tržnici

Na turistični tržnici bomo predstavili srednjeveško kuliso z vitezom in grajsko gospo. Obiskovalci stojnice se bodo lahko postavili za ozadje in se s pomočjo pripravljenih odprtih za glavo lahko slikali. Pripravili bomo tudi t. i. kotiček za »selfije« in se slikali z različnimi viteškimi pripomočki. V predstavitveni dejavnosti na stojnici bo skupaj sodelovalo 8 učenk. Del ekipe (4) bo stalno ob stojnici in bo predstavljal naš produkt – dopolnitev prireditve O kresi se dan obesi. Dve učenci bosta imeli ob pripravljeni kulisi prostor, kjer bosta pripravljali krajše delavnice in igre za otroke. Obiskovalci se bodo lahko poskusili tudi v metanju podkvic.

Na našo stojnico bodo obiskovalce vodile označene puščice, vabili pa jih bodo tudi učenci sami. Nastopajoči učenci bodo oblečeni v srednjeveška oblačila, ostali pa bodo imeli enotne majice z našim zaščitnim znakom.

Priloga 4: Skupna izjava šole

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA LESCE

Begunjska cesta 7, 4248 Lesce, 04/53 37 600, info@oslesce.si, www.oslesce.si

Lesce, 29. 1. 2018

ZADEVA: Izjava o sodelovanju na 32. festivalu Turizmu pomaga lastna glava

Sodelujoči učenci in starši so seznanjeni s potekom festivala in soglašajo z javno objavo rezultatov z imeni in fotografijami sodelujočih.

Ravnateljica:
Emilija Kavčič